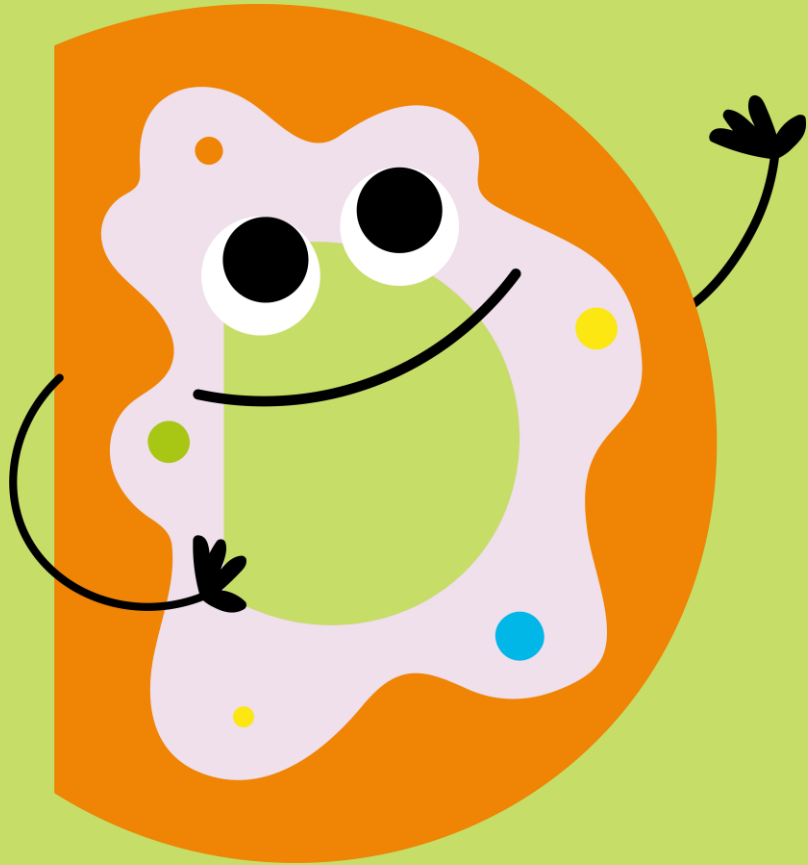

Landbouw

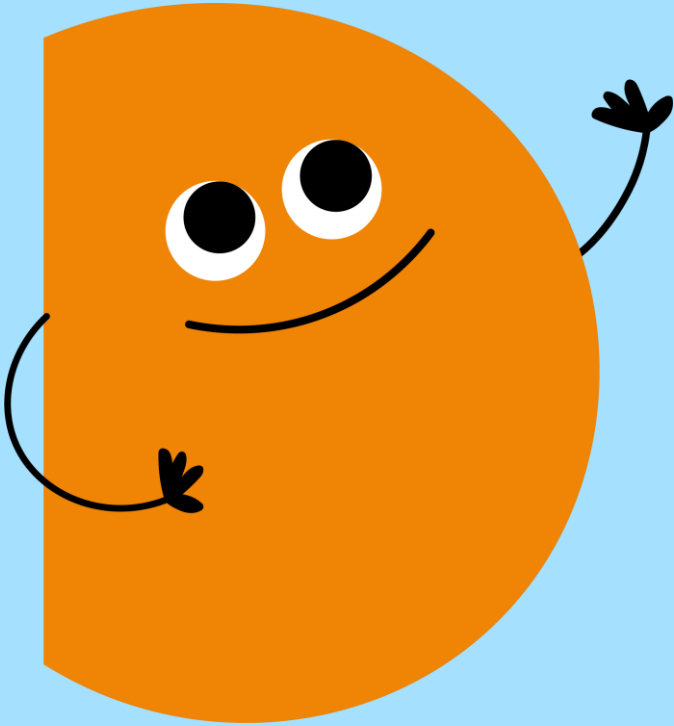

Een natuurrijke
schooltuin

Vraag: Welk eten dat
jullie vandaag aten
kwam van de boerderij?

Lesdoelen

Na deze les...

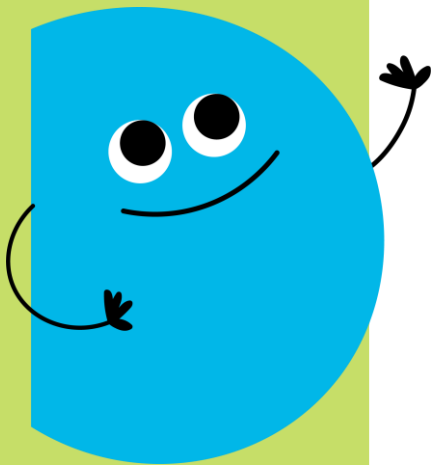
- ...kun je vertellen hoe er rekening gehouden kan worden met de natuur bij het verbouwen van voedsel.
- ...heb je onderzocht of de bodem in jullie schoolomgeving gezond is door wormen te zoeken.
- ...heb je onderzocht welke natuurlijke maatregelen in en rondom de schooltuin op het schoolplein je kunt uitvoeren.
- ...heb je onderzocht wat de beste plek is om een schooltuin aan te leggen op het schoolplein of onderzoeken welke natuurlijke maatregelen er nog missen bij een bestaande schooltuin.

Kijkvragen

Welke natuurinclusieve
maatregelen zie je?

En wat is de
bodemvoedselkringloop?

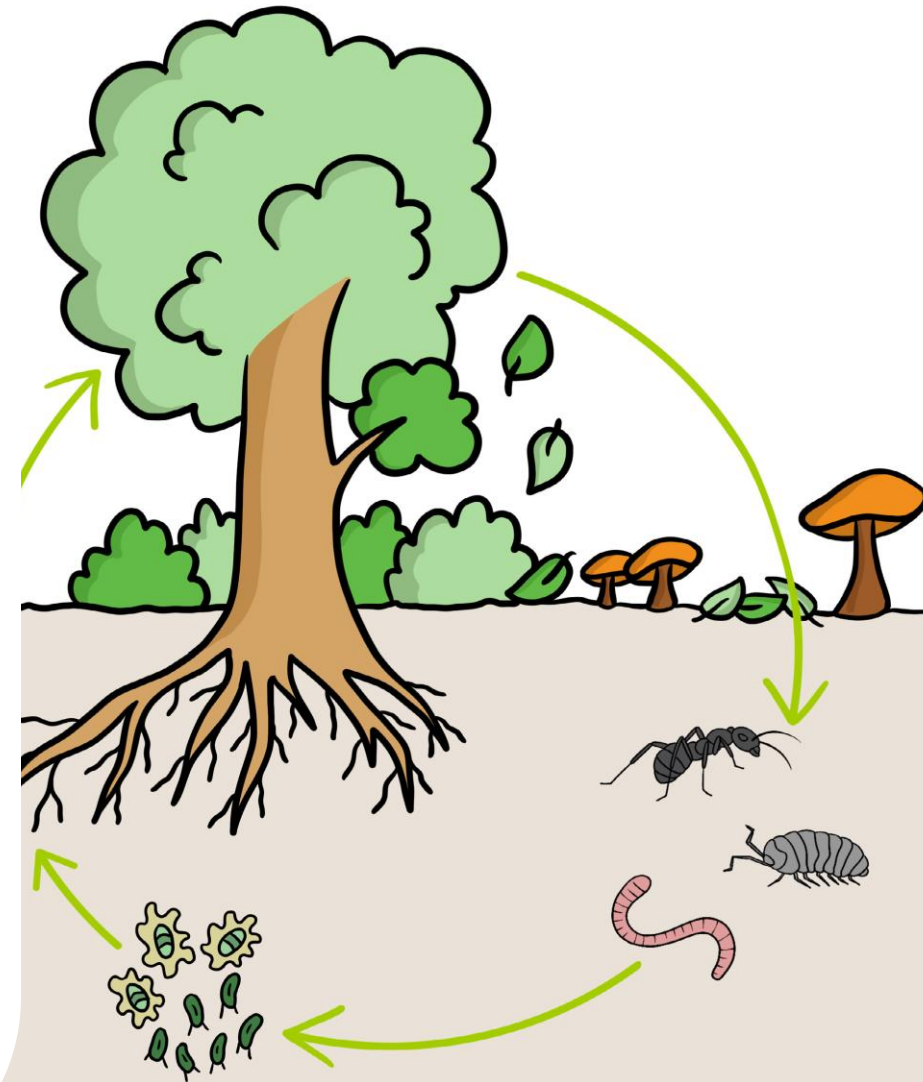
Wat is de bodemvoedselkringloop?

Een voedselkringloop is een leefgemeenschap waar planten, dieren en schimmels met elkaar leven. Allemaal hebben ze voedsel nodig om te groeien en daarom eten ze elkaar. Een deel van die voedseldeeltjes komt, nadat ze gegeten zijn, weer terug in de kringloop; zij blijven dus in een kringetje rondgaan. In een voedselkringloop heb je verschillende rollen:

- **Producenten (de planten):** zij máken voedsel. Met behulp van fotosynthese zetten ze zonlicht, koolstofdioxide en water om in zuurstof en suiker
- **Consumenten (de dieren):** zij eten de producenten (de planten) of ze eten elkaar.
- **Reducenten (schimmels, bacteriën en bodemdieren):** zij maken het natuurlijke afval kleiner en ruimen het op.

Het is belangrijk dat alle elementen voor een kringloop aanwezig zijn om de eindproducten zoals melk, boter, aardappelen, graan in het schap te krijgen en beschikbaar te maken voor de mens. De natuur is daarvoor onmisbaar en bepaalt de opbrengst en de kwaliteit van het eindproduct.

Een rijk bodemleven is essentieel voor alles wat zich boven de grond bevindt: planten, vogels en andere dieren – en de mens. Op het platteland maar ook in de stad. Want een gezonde bodem houdt water vast (voorkomt dus wateroverlast), slaat koolstof op (klimaat), zorgt voor natuurlijke plaagbestrijding (minder pesticiden), natuurlijke waterzuivering (drinkwatervoorziening) en voor een mooie omgeving. Een gezonde bodem is erg belangrijk voor de productie van voedsel. Als er veel bodemleven is, dan zorgt dat voor goede afwatering.

maken gangen zodat het
water wegloopt

zorgen voor een betere
bodemstructuur

Regenwormen

zorgen voor meer
voeding in de
bodem

hoe meer je er vindt, hoe
beter de
bodemgesteldheid

zorgen dat er meer
verschillende plant- en
diersoorten kunnen leven

Tijd voor onderzoek!

Hoeveel wormen vinden jullie?

Graaf dieper naar bodemdieren!

Regenworm

1

een grondeter

een strooiseleter

een pendel

Naaktslak

2

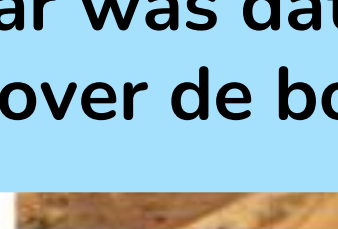
een rode weghslak

lichte aardslak

tigerslak

een akkerslak

Haal met een schep aarde van 20x20x20cm uit de grond en onderzoek hoeveel wormen er in zitten. Wie vindt de meeste wormen, waar was dat en wat zegt dit over de bodem?

Ontwerpen maar!

Wat voor een schooltuin ontwerp jij?

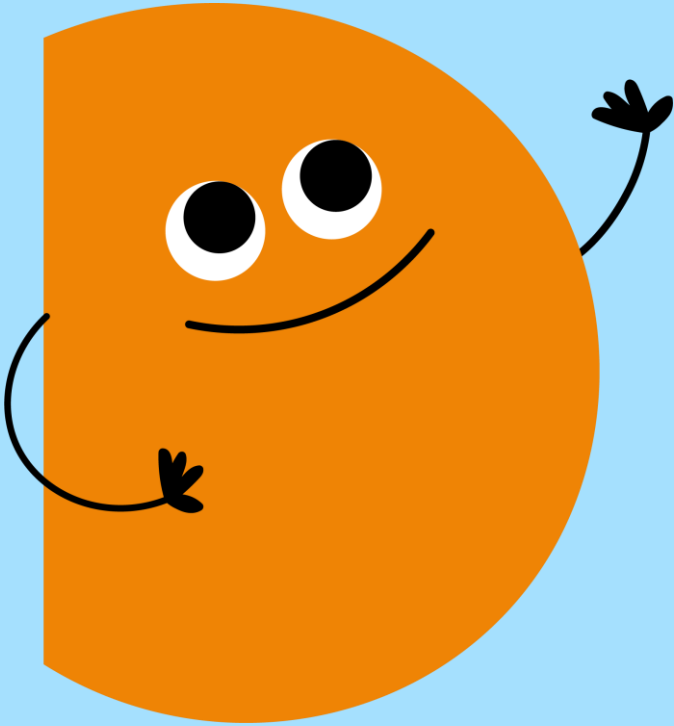

1. **Vouw een blad in 12 vakjes**
2. **Teken in 9 van de 12 vakjes schooltuinopties**
3. **Teken in de resterende 3 vakjes natuurinclusieve maatregelen**
4. **Luister naar de gebeurtenissen.**
5. **Wie houdt de meeste oogst over?**

Plusopdracht: Schooltuinbingo of -checklist

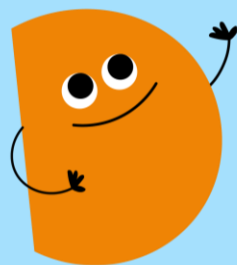

Lesdoelen

Na deze les...

- ...kun je vertellen hoe er rekening gehouden kan worden met de natuur bij het verbouwen van voedsel.
- ...heb je onderzocht of de bodem in jullie schoolomgeving gezond is door wormen te zoeken.
- ...heb je onderzocht welke natuurlijke maatregelen in en rondom de schooltuin op het schoolplein je kunt uitvoeren.
- ...heb je onderzocht wat de beste plek is om een schooltuin aan te leggen op het schoolplein of onderzoeken welke natuurlijke maatregelen er nog missen bij een bestaande schooltuin.

Tot volgende keer!

